

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 112. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359643488/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Det har forekommet mig, som om Luften i dette Land ikke var Dem tilpas, og vi er lykkeligvis endnu ikke indskrænkede til at maatte søge Forbilleder i de Folkeslag, som De beundrer. Deres sidste Værk er ikke fransk.»

Det er Ordet, som fælder hende, *ikke fransk*. Det var dette Værk, Bogen *Om Tyskland*, der aabner et Tidehvorv i fransk Litteratur, idet Værket for første Gang principielt og ikke blot lejlighedsvis bryder med al den forældede Overlevering i Frankrigs Bogavl og paa talrige Punkter peger hen paa nye Livskilder, dette Værk var det som Landets aandelige Politibetjent dristede sig til at kalde ikke fransk. Og nu dette Grusomhedens ironiske Forsøg paa at anslaa galante Toner! «Det har forekommet mig som om Luften i dette Land ikke var Dem tilpas» — behag derfor at rejse! Det er som hørte man selve Frankrigs beruste Nationalforfængelighed tale: Fordi du har vovet al elske Friheden, selv nu da vi andre er lykkelige under Tvang; fordi du, medens vi soler os i Genskinnet af Napoleons Hæder, har vovet i *Corinna* at skildre Geniets suveræne Uafhængighed, og forvist fra Paris har ladet dit Ideal blive kronet paa Capitol, fordi du endelig, du et svagt Væsen, en Kvinde, paa en Tid da Frankrigs Ørne glimter i Glorien af tusinde Sejre og de fremmede Folkeslag er blevne vore Livegne, har havt den Frækhed at skildre os vort aandelige Liv som nær ved at udtørres og at vise os det dybt foragtede Tyskland som et Land, hvis Poesi langt overstraaler vor egen, det forhadte England, det troløse Albion, som et Land, hvis Frihedskærlighed er anderledes udholdende og ægte end vor, og det døende Italien, den underkuede franske Provins, som et Land, hvis Naturlighed i Sæder og hvis uhyre Overlegenhed i Kunst er Mønstre — derfor skal du stemples som unational, dit Lands Kokarde rives fra din Pande, dine Bøger tilintetgøres, endog dine Haandskrifter sønderrives og du selv med et Kobbelt af Angivere og Spioner i dine Hæle jages som et Dyr over Grænsen og være borte inden fire og tyve Timer.

Departementets Præfekt kom til hende for at forlange Haandskriften til Bogen udleveret. Det lykkedes at redde det ved at give ham en daarlig Kladde. Men Sorgen for Værket var endda i dette Øjeblik den ringeste. Det havde været Fru de Staëls Haab at kunne indskibe sig til England; men i Efterskriften til Politiministerens Brev blev netop for at forhindre dette alle de